

Γέρων δύστροπος καὶ δξύθυμος ἐνθ' ἄν.: Δὲ μ' ἄφηκε ὁ γεροστρίγλος ὁ βάρβα ζου νά 'ρθοῦ Κίτ. Μάν. Δὲ μ' ἀφίῃ' αὐτὸς οὐ γεροστρίγλους νά πάου κι 'γὼ 'ς τοῦ παγύρ' (=πανήγυριν) "Ἀκρ. Πῆγι οὐ γιρόστριγγλους γιὰ ψάριμα 'ποῦ τὴν ἀγῆ Μύτικ. "Αἰντε, γερόστριγγλα, εὐτοῦ νά σέ κουλλάνη ἡ Παναγία (ἐκ παραμυθ.) Μανιάκ.

γεροσυμπέθερος ὁ, Πελοπν. (Βερεστ. Γαργαλ. Κοντογόν. Παιδεμέν. Ποταμ. κ.ά.) γιρουν' βέθιρους Στερελλ. (Βαρετάδ. Καντήλ. Μύτικ. Σπάρτ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ θέμ. γερο- καὶ τοῦ οὐσ. συμπεθερος.

Ὁ γέρων πατήρ τῆς νύφης ἐν σχέσει πρὸς τοὺς συγγενεῖς τοῦ γαμβροῦ ἢ ὁ γέρων πατήρ τοῦ γαμβροῦ ἐν σχέσει πρὸς τοὺς συγγενεῖς τῆς νύμφης ἐνθ' ἄν.: Κάτσι, γιρουν' βέθιρι, νά μ' πῆς πῶς τὰ περνᾷς μὲ τ' νύφ' σου, τοῦ κουρίτ' ἀπ' σοῦ 'δουκα 'ς τοῦ γιό σ' Μύτικ.

γερόσωμος ἐπίθ. Πελοπν. (Γαργαλ. Καλάβρυτ. Μεσσην. κ.ά.) γεροσώματος Πελοπν. (Καλάβρυτ.)

Ἐκ τοῦ ἐπίθ. γερος καὶ τοῦ οὐσ. σῶμα.

Εὐρωστος, ὑγιής ἐνθ' ἄν.: Οἶλα τὰ παιδιὰ τ'ς 'Αρετούλας ἦτανε γερόσωμα καὶ καλοφάγανα. Μὲ ψωμί κ' ἐλιές περνάγανε! Γαργαλ. Τὰ παιδιὰ τῆς πλούσιας ἦτανε ἀδύνατα καὶ τῆς φτωχιάς γερόσωμα Μεσσην. Συνών. γερόκορομο.

γεροσωροκούκκι τό, ἀμάρτ. γιρουνσουροκούκκι Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Ἐκ τοῦ θέμ. γερο- καὶ τοῦ οὐσ. σωροκούκκι.

Μεταφ., ὁ ἐσχατόγηρος: Γίῃ' κι γιρουνσουροκούκκι τώρα! Τὰ γιρουνσουροκούκκια οἱ γονεῖοί μας.

γεροτακουνᾶς ὁ, ἀμάρτ. γεροντακουνᾶς Πελοπν. (Ξηροκ.)

Ἐκ τοῦ θέμ. γερο- καὶ τοῦ οὐσ. τακουνᾶς, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ ντακουνᾶς.

Ὁ νεανιευόμενος γέρων: Κοντὰ κι ὁ γεροντακουνᾶς μὲ τὰ μικρά!

γεροταρνανᾶς ὁ, σύνθηθ.

Ἐκ τοῦ θέμ. γερο- καὶ τοῦ οὐσ. ταρνανᾶς.

Γέρων μὲ ἀκμαίᾳς τὰς σωματικὰς δυνάμεις, νεανιευόμενος σύνθηθ.: Πῆγε καὶ φτοῦνος ὁ γεροταρνανᾶς ὁ Νικολῆς καὶ τὰ 'φκειασε μὲ τὴ ζωτοχήρα τὴν Πούλαινα Πελοπν. (Γαργαλ.)

γεροταφίζω Πόντ. (Οἶν.)

Ἐκ τοῦ θέμ. γερο- καὶ τοῦ ἀμάρτ. ταφίζω.

Περιποιῶμαι, γηροκομῶ μέχρι τοῦ τάφου γέροντας, ἰδίως τοὺς γονεῖς μου.

γερότη ἡ, Παξ. Πελοπν. (Γαργαλ. Ἡλ. Κοντογόν. Μάν. Παιδεμέν. κ.ά.) γιριότ' "Ιμβρ.

Ἐκ τοῦ ἐπίθ. γερός.

Γέρων σὺν ἡ, τὸ ὅπ. βλ., ἐνθ' ἄν.: Ἐδῶ 'ς τὰ βουνὰ ἔχουμ' οὕλοι μας γερότη Κοντογόν. Μ' ὁλους του τσοῦ κόπους ἔχει μιὰ γερότη! Παξ.

γεροτουρκαλᾶς ὁ, Γ. Βλαχογιάνν., Μεγάλ. χρόν., 90.

Ἐκ τοῦ θέμ. γερο- καὶ τοῦ οὐσ. Τουρκαλᾶς.

Γέρων Τουρκος, μὲ περιφρονητικὴν ἢ ὑβριστικὴν σημασίαν: Ὁ γεροτουρκαλᾶς μὲ τὴν πλατεῖα γενειάδα, ὀγδοηκοντάρης, μὲ τὸ σαρίκι του ἴσαμε ταψί, κάπνιζε τὸ ναργιλέ πνιγμένος 'ς τὸ ὄνειρό του.

γερότουρκος ὁ, Στερελλ. (Παρνασσ.)

Ἐκ τοῦ θέμ. γερο- καὶ τοῦ ὀνόμ. Τουρκος.

Γέρων Τουρκος: Ἄσμ.

Τρεῖς Τουρκοί, τρεῖς γερότουρκοί καὶ τρεῖς καπεταναῖοι κ' οἱ τρεῖς τὸ Γιάννο κυνηγοῦν, τὸ Γιάννο κατατρέχουν.

γεροτούφεκο τό, ἐνιαχ. γεροτούφεκο Μύκ.

Ἐκ τοῦ θέμ. γερο- καὶ τοῦ οὐσ. τουφέκι.

Μεταφ., ὁ ἐνεκα γήρατος περιελθὼν εἰς παντελῆ ἀχρησίαν ὡς τὸ πεπαλαιωμένον ὄπλον, ὁ ἐσχατόγηρος.

γεροτράγαρος ὁ, ἐνιαχ. γιρουτράγαρους Θεσσ. (Τρίκερ.)

Ἐκ τοῦ θέμ. γερο- καὶ τοῦ οὐσ. τράγαρος.

Μεγαλόσωμος καὶ μεγάλης ἡλικίας τράγος: "Ε, ρέ, 'ρας γιρουτράγαρους!

γερότραγος ὁ, ἐνιαχ. γιρότραγους Στερελλ. (Βαρετάδ. Καντήλ. Κουνουπίν. Μύτικ. Πατιόπουλ. Σπάρτ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ θέμ. γερο- καὶ τοῦ οὐσ. τράγος.

Ὁ μεγάλης ἡλικίας τράγος ἐνθ' ἄν.: Οὐ γιρότραγους δὲ 'φιλάει 'ς τοῦ κουπάδ' σου. Νά τ' σφάξ'ς ('φιλάει = ὠφελεῖ, χρησιμεύει) Μύτικ.

γεροτράγουλος ὁ, ἀμάρτ. γεροτράουλ-λος Κύπρ. (Καλοπαναγ. Κυθρ. Λευκωσ. Μουτουλ. Πεδουλ. Πλάτσ. Πρόδρομ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ θέμ. γερο- καὶ τοῦ οὐσ. τράγουλος.

Τράγος μεγάλης ἡλικίας ἐνθ' ἄν.: "Εν' νά πᾶ νά βοθήσω τοὺς γεροτράουλ-λους Καλοπαναγ.

γεροτραχήλης ὁ, Πελοπν. (Δημητσάν.)

Ἐκ τοῦ θέμ. γερο- καὶ τοῦ οὐσ. τραχήλης.

Μεταφ. ἐκ τοῦ ποιμενικοῦ βίου, γέρων ἐρωτύλος, ἔχων λευκὸν τὸν τράχηλον ὡς ὁ ὁμοιόχρωμος ποιμενικὸς κύων, ὁ τραχήλης: Ἄσμ.

"Α 'χε θελήσω 'γὼ παντρεῖά, | γεροτραχήλη μασκαρᾶ, παντρεῖόμουνα 'ς τὴν πόλη, | ὅπου μὲ γυρεύαν ὅλοι.

γερότρελλος ὁ, Λεξ. Γαζ.

Ἐκ τοῦ θέμ. γερο- καὶ τοῦ ἐπίθ. τρελλός.

Γέρων κρονόληρος. Συνών. τρελλόγερος.

γεροτρεμουλιάρης ὁ, Πελοπν. (Βερεστ. Γαργαλ. Κοντογόν. Μαργέλ. Ποταμ. κ.ά.) γιρουτρεμι'λιάρ'ς Στερελλ. (Βαρετάδ. Καντήλ. Κουνουπίν. Μύτικ. Σπάρτ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ θέμ. γερο- καὶ τοῦ ἐπίθ. τρεμουλιάρης.

Γέρων ἀνὴρ μὲ προσβεβλημένον τὸ νευρικόν του σύστημα ἐνθ' ἄν.: Πῆγε ὁ γεροτρεμουλιάρης πρὸς νεροῦ του καὶ στροκλιάστητε (πρὸς νεροῦ του = νά οὐρήσῃ, στροκλιάστηκε = ἔπεσε κάτω, σωριάστηκε) Γαργαλ. Αὐτὰ χάλιβι οὐ γιρουτρεμι'λιάρ'ς, νά σὶ κάῃ' νά χουρίσ'ς 'ποῦ τὴ γ'ναῖκα σ' (χάλιβι = ἐπεζήτει) Μύτικ.

γεροτρόφημα τό, ἀμάρτ. γεροθρόφημα Προπ. (Κύζ. Μηχαν.)



Ἐκ τοῦ ρ. γεροτροφῶ.

Ἡ παροχή τῶν ἀναγκαίων πρὸς τὸ ζῆν εἰς γέροντα μὴ δυνάμενον νὰ ἐργασθῇ. Συνών. γεροκόμισμα.

γεροτρόφηση ἡ, ἀμάρτ. γεροθρόφηση Ἀθῆν. (παλαιότ.) Δ. Καμπούρογλ., Μνημ. Ἱστορ. Ἀθῆν., 1,180. Μελέτ. ἔρευν., 90.

Ἐκ τοῦ ρ. γεροτροφῶ.

Ἡ συντήρησις κατὰ τὸ γῆρας ἐνθ' ἄν.: Ἐκράτησα καὶ ἐγὼ διὰ γεροθρόφησίν μου Δ. Καμπούρογλ., Μνημ. ἐνθ' ἄν.

γεροτρόφι τό, Πελοπν. (Καρδαμ. Λεῦκτρ. Μάν.) γεροθρόφι Πελοπν. (Γέρμ. Κότρων. Λάγ. Μάν. Ξεχώρ. Ξηροκ. Πετρίν.) γιρουθρόφ' Εὐβ. (Ἀκρ.)

Ἐκ τοῦ ρ. γεροτροφῶ, ὑποχωρητικῶς. Πβ. καὶ τὸ Ἑλληνιστ. γηροτρόφιον = γηροκομεῖον.

1) Τὸ πρὸς διατροφήν τῶν γερόντων καὶ ἀνικάνων δι' ἐργασίαν γονέων χρησιμεῖον μέρος τῆς περιουσίας των, τὸ ὅποιον καὶ κρατοῦν οὗτοι κεχωρισμένως, μετὰ τὴν διανομὴν τῶν ὑπολοίπων εἰς τὰ ἐνῆλικα τέκνα των. Εὐβ. (Ἀκρ.) Πελοπν. (Γερμ. Καρδαμ. Κότρων. Λάγ. Μάν. Ξεχώρ. Πετρίν.): Τοῖς ἐδώσανε γὰρ γεροθρόφι τὸ κάτου χωράφι Γέρμ. Ἐβγαλε τῆς γυναικὸς του γεροτρόφι τὴ λαχίδα 'ς τὴ Στάρα (λαχίδα = μεγάλο χωράφι) Ξεχώρ. Συνών. γεροβόσκι, γεροντομοίρι. 2) Τὸ ἐφ' ἅπαξ διδόμενον εἰς τοὺς γέροντας γονεῖς, κατόπιν συμφωνίας τῶν τέκνων, εἰσόδημα πρὸς συντήρησίν των Πελοπν. (Λεῦκτρ.): Ἐδωσε 'ς τοὺς γέροντας τὸ γεροτρόφι τους. 3) Ἡ ἀγροτικὴ σύνταξις Πελοπν. (Ξηροκ.): Πέρασε ὁ ταχυδρόμος καὶ μᾶς μέρασε τὸ γεροθρόφι.

γεροτρόφος ὁ, Κύθηρ. γεροθρόφος Λεξ. Βλάχ.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐς. γηροτρόφος.

1) Ὁ τρέφων ἢ συντηρῶν τοὺς γέροντας Λεξ. Βλάχ. 2) Ὁ τελευταῖος υἱὸς τῆς οἰκογενείας, ὁ ὅποιος ὑποχρεοῦται νὰ συντηρήσῃ τοὺς γονεῖς του Κύθηρ.

γεροτροφῶ ἐνιαχ. γιρουθρουφῶ Εὐβ. (Στρόπον.) γεροθροφίζω Προπ. (Κύζ. Μηχαν.)

Ἐκ τοῦ ἀρχ. γεροτροφῶ.

1) Παρέχω εἰς τινὰ τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαῖα κατὰ τὸ γῆρας Προπ. (Κύζ. Μηχαν.) 2) Διατρέφω, συντηρῶ τοὺς γέροντας γονεῖς Εὐβ. (Στρόπον.)

γεροτσοπάνης ὁ, ἐνιαχ. γιρουτσοπάν'ς Δ. Λουκόπ., Ποιμην. Ρούμελ., 226 γιρουτζοπάν'ς Στερελλ. (Βαρετάδ. Καντήλ. Μύτικ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ θέμ. γερο- καὶ τοῦ οὐς. τσοπάνης.

Ὁ γέρον ποιμὴν ἐνθ' ἄν.: Ἰκεῖνός οὐ γιρουτζοπάν'ς οὐλα του τὰ χρόνια τὰ πέρασε 'ς τὰ β'νὰ Μύτικ. Τ' χοῦξι οὐ γιρουτσοπάν'ς (τ' χοῦξι = τὸν ἐπέπληξε) Δ. Λουκόπ., ἐνθ' ἄν.

γερότσουρος ὁ, Κύπρ. (Καλοπαναγ. Μένουκ. Μουτουλ. Πεδουλ. Πρόδρομ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ θέμ. γερο- καὶ τοῦ οὐς. τσοῦρος.

Τράγος μεγάλης ἡλικίας ἐνθ' ἄν.: Ὁ κασάτης ἔσφαξεν τὸν τράουλον, τὸν γερότσουρον (τράουλον = τράγον) Καλοπαναγ. Ἐπῆρεν τὸν γερότσουρον νὰ τὸν ἡσφάξῃ Μουτουλ. Ὁ γερότσουρος ἐμούδαρε τὴν μιτσάν τὴν κοπελ-λουρούαν

(ὁ γερότραγος ἐπετέθη εἰς τὴν μικρὰν κοπέλαν) Πρόδρομ. Συνών. γεροτράγουλος, παλιότραγο.

γερούλης ὁ, ἐνιαχ.

Ἐκ τοῦ οὐς. γέρος καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -οῦλης.

1) Ὁ γέρον θωπευτικῶς σύνθηθ.: Εἶναι συμπαθητικὸς γερούλης ὁ πατέρας μου Ἀθῆν. Ὁ καλὸς μας κ. Νικολάκης, ὁ γερούλης... Γ. Ξενοπ., Κατήφ., 279. Συνών. γεράκος, γεροντάκι, γεροντάκος. 2) Ὁ μικρόσωμος καὶ καχεκτικὸς γέρον ἐνιαχ.: Δόσ' το σὲ τσεῖνο τὸ γερούλη Εὐβ. (Βρύσ.)

Ἡ λ. καὶ ὡς ἐπών. Ἀθῆν. Πελοπν. (Ἀργ. Ἀργολ. Κυνοῦρ.) Τσακων. καὶ ὡς παρωνύμ. Μέγαρ.

γερούλι τό, ἐνιαχ.

Ἐκ τοῦ οὐς. γέρος καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -οῦλι

Τὰ φυτὰ Ὑοσκύαμος ὁ λευκὸς (*Hoscyamus albus*) καὶ Ὑοσκύαμος ὁ μέλας (*Hyoscyamus niger*), τῆς οἰκογ. τῶν Στρυχνωδῶν (*Solanaceae*), τῆς τάξ. τῶν Σωληνιανθῶν (*Tubiflorae*). Συνών. βλ. εἰς λ. γεροντάκι 3.

Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. Πελοπν. (Χατζ.)

γερουσεῖ τό, Πελοπν. (Καλάβρυτ.)

Ἐκ τοῦ οὐς. γερουσία καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -εῖο. Πβ. ἀρχοντεῖα - ἀρχοντεῖο, γέρος - γέροντας - γεροντεῖο.

1) Σύνολον γερόντων. Συνών. γερουσία 2. 2) Τόπος ὅπου συναθροίζονται οἱ γέροντες. Συνών. γερουσία 3.

γερουσία ἡ, λόγ. σύνθηθ. καὶ Πόντ. (Σάντ. Χαλδ. κ.ά.) Τσακων. γερουσία Καλάβρ. (Μπόβ.) γερουσά Χίος, γερωσία Πόντ. (Κερασ. κ.ά.) γιρουσία πολλαχ. βορ. ιδιωμ.

Τὸ ἀρχ. οὐς. γερουσία.

1) Κοινοβουλευτικὸν σῶμα ἀποτελούμενον ἐξ ἡλικιωμένων αἰρετῶν ἐκπροσώπων τοῦ λαοῦ σύνθηθ.: Ἡ Βουλὴ ἐφήφισε τὸ νόμο, ἀλλὰ νὰ ἰδοῦμε ἂν θὰ τὸν ἐγκρίνῃ καὶ ἡ Γερουσία Ἀθῆν. β) Τὸ κτίριον ὅπου στεγάζεται ἡ Γερουσία, τὸ μέγαρον τῆς Γερουσίας λόγ. σύνθηθ.: Ἐβαλαν μπόμπα στὴ Γερουσία, ἀλλὰ τὴν ἀνακάλυψαν ἐγκαίρως καὶ τὴν ἐξουδετέρωσαν πρὶν σκάσῃ Ἀθῆν. 2) Σύνολον γερόντων, οἱ γέροντες γενικῶς κοιν.: Ὁλὴ ἡ γερουσία μαζεύεται 'ς τοῦ Ζαχαράτου (= εἰς τὸ καφενεῖον τοῦ Ζαχαράτου, εὐρισκόμενον εἰς τὴν πλατεῖαν Συντάγματος τῶν Ἀθηναίων) Ἀθῆν.: Ἀφήστε τους αὐτοὺς, αὐτοὶ εἶναι πρὶν γερουσία. Τώρα κυβερνάει ἡ νεολαία Ἀθῆν. Ἰδῶ μεῖν'κι οὐλ' ἡ γιρουσία. Ἡ νιουλαία πῆγνι γιὰ δ'λεῖα 'ς τὴν Ἀθήνα Στερελλ. (Μύτικ.) Τί τὰ λέει ἡ γερουσία; (= τί κάνετε, γέροντες;) Μακεδ. (Πεντάλοφ.) 3) Τόπος ὅπου συναθροίζονται οἱ γέροντες Χίος 4) Οἱ δημογέροντες, οἱ προύχοντες τοῦ χωρίου, οἱ ἐπὶ τουρκοκρατίας λεγόμενοι κοτζαμπάσηδες Τσακων.: Ἐνι θεὸν νὰ ντ' ἀποσοῦ τὰ γερουσία (θὰ σὲ ὁδηγήσω εἰς τοὺς δημογέροντας) 5) Ἡ γεροντικὴ ἡλικία, τὸ γῆρας Καλαβρ. (Μπόβ.) Πόντ. (Κερασ. Σάντ. Χαλδ. κ.ά.): Τὸ παιδί του ἦτο γενναστῶνδα 'ς τὴν γερουσίαν δου (εἶχε γεννήσει τὸ παιδί κατὰ τὴν γεροντικὴν ἡλικίαν του) Μπόβ. || Φρ. Γερουσία, γελουσία (τὸ γῆρας πολλὰ τὰ γελοῖα ἔχει) Σάντ. Χαλδ. || Γνωμ. 'Σ τὴν γερουσία ὅλα τὰ κακὰ τρέχουσι (τὸ γῆρας παρακολουθοῦν αἱ ἀσθένειαι καὶ πολλὰ ἄλλα κακὰ) Μπόβ. 6) Εἰς τὴν συνθηματικὴν γλῶσσαν, τὸ σύνολον λίαν ἡλικιωμένων ἀτόμων ἀποτελούντων ὁμάδα τινὰ ἢ κυβερνώντων, διοικούν-

